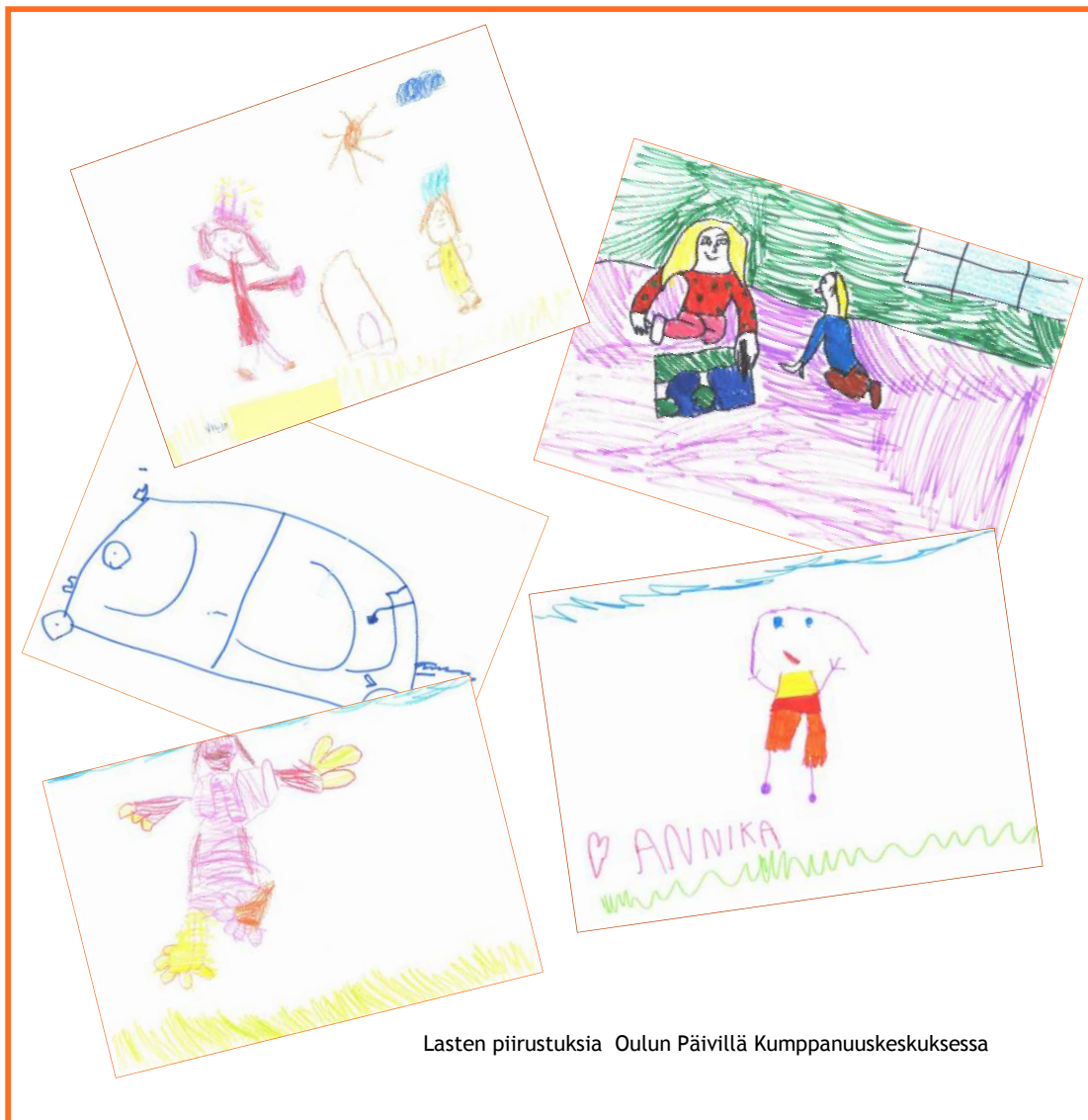

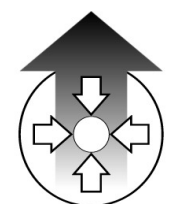
JÄRJESTÖPOSTI

3/2010

Lasten piirustuksia Oulun Päivillä Kumppanuuskeskuksessa

**Oulun seudun vammais- ja
kansanterveystyön järjestöt ry**

VAMJAKA

JÄRJESTÖPOSTI 3/2010

Syyskuu

Julkaisija:Oulun seudun vammais- ja kansanterveys-
työn järjestöt ry**Toimituskunta:**Kuusela Katja, Kuusimäki Marja-Leena,
Rajanen Taina, Soudunsaari Katja**Jakelu:**Jäsenyhdistykset, sidosryhmät, yhteistyö-
kumppanit, Oulun kaupungin kirjasto - maa-
kuntakirjasto/lehtisalit**Paino:**

Multiprint Oy

Tässä lehdessä mm.PoPLi ry vastaa haasteeseen,
Lassi-Pekka Risteelä
Suuri tupa täynnä iloisia ihmisiä,
Maija Räsänen
Vammaisneuvoston kuulumisia,
Lasse Jalonen
Jäsenyhdistysten yhteystiedot**Seuraava JP -lehti ilmestyy:**

Keväällä 2011

Ilmoitukset, artikkelit ja muu materiaali:31.1.2011 mennessä tai muuna lähemmin
ilmoitettavana ajankohtana
tiedotus(at)vamjaka.net**OULUN SEUDUN VAMMAIS- JA KANSAN-
TERVEYSTYÖN JÄRJESTÖT RY**Järjestön jäseneksi hyväksytään vammais- ja
kansanterveystyötä tekevät yhdistykset /
järjestöt. Kannatusjäseniksi hyväksytään
yhteisöt/yhdistykset, jotka haluavat edistää
järjestön tarkoitusta.Jäsenyyttä haetaan vapaamuotoisella hake-
muksella Oulun seudun vammais- ja kansan-
terveystyön järjestöt ry:n hallitukselta. Hake-
mukseen liitetään lyhyt kuvaus jäsenyyttä
hakevan yhdistyksen toiminnasta. Hakemuk-
sessa tulee olla myös jäsenyyttä hakevan
yhdistyksen täydelliset yhteystiedot.
Jäsenmaksu on 20€/vuosi.Jäsen- ja kannatusjäsenhakemukset toimitte-
taan osoitteeseen:

Isokatu 47, 90100 OULU

TOIMISTOKumppanuuskeskus
Isokatu 47, 4krs 90100 OULU
040 5617377
toimisto(at)vamjaka.net**HALLITUS 2010**Puheenjohtaja *Juhani Pukki*
Puh. 0400 367 646
puheenjohtaja(at)vamjaka.netVarapuheenjohtaja *Marja-Leena Kuusimäki*
varapuheenjohtaja(at)vamjaka.net**Jäsenet:**

Helena Hiivala VJ Katja Soudunsaari

Petri Hanhela VJ —

Reijo Hakala VJ Marja-Leena Huoviala

Pasi Holopainen VJ Teija Katvala

Marja-Leena Kuusimäki VJ Elsa Sipilä

Anna-Maija Lahdenperä VJ Aura Alasalmi

Saara Pajunpää VJ Marja-Leena Huovinen

Hannele Leinonen VJ Sakari Murtovaara

Raili Vuorjoki VJ Jorma Kangas

Lasse Virtanen VJ Aino Rasinkangas

Ritva Piispanen VJ Leena Rasilo

Timo Huusko VJ Katja Kuusela

Seppo Turunen VJ Aimo Tikkanen

Tuovi Kiviniemi VJ Väinö Pulkkinen

Heini Kemola VJ —

Seuraavat hallituksen kokoukset:
19.10. ja 16.11.

PUHEENJOHTAJAN TERVEISET

Hyvä yhdistysväki

Syksyn tullen yhdistystoiminta on käynnistynyt kesän hiljaiselon jälkeen. Vilkastunut toiminta näkyy mm. Kumppanuuskeskuksen tilavarauksissa. Oman hankaluutensa toimintaan tuo Kumppanuuskeskuksen lattia-remontti, joka syksyn kuluessa vaikuttaa tilojen käyttöön siten, että Pikkuseppä ja Iloseppä menevät vuorollaan remontiin, korvaava kokoustila on 5. kerroksessa. Myös Oulun seudun vammais- ja kansanterveys-työn järjestöt ry:n toimiston lattia remontoidaan näillä näkymin lokakuun lopulla, jolloin toimistomme pääsee väliaikaisesti tiloihin Kumppanuuskeskuksen 5. kerrokseen. Muuton vaikutuksesta talon toimintaan saa lisätietoa Kumppanuuskeskuksen internetsivulta kohdasta ”lattiaremontin aikaiset muutokset palveluissa”.

Järjestöposti-lehden tulevaisuus on puhututtanut yhdistyksen toiminnassa mukana olevia. Lehteä nyt koostavan ja taittavan Taina Rajasen oppisopimus päättyy syyskuun lopulla, eikä vielä ole varmaa kuka lehteä toimittaa sen jälkeen. On myös keskusteltu siitä, onko painetulla lehdellä enää merkitystä nykyisen sähköisen viestinnän aikana. Osa hallituksen jäsenistä ja asian tiimoilta kokoontuneen työryhmän jäsenistä ehdotti, että painetun lehden

ilmestymisessä pidettäisiin tauko ja lehden julkaisemista voitaisiin myöhemmin jatkaa. Lisäksi on keskusteltu verkkolehden tekemisestä ja siitä voisiko se korvata painetun lehden. Yhtä mieltä oltiin siitä, että lehden teko sähköisenä tai painettuna vaatii yhtä paljon työtä artikkelien kirjoittamisessa ja lehden koostamisessa. Verkkolehdestä painatuskustannusten sijaan olisi esim. perustamiskustannukset, kuukausimaksut, graafinen suunnittelu ja koulutus. Hallitus ei ole vielä tehnyt asiasta päätöstä.

Yhdistyksen syyskokous pidetään 7.12.2010. Sitä ennen hallitus suunnittelee tulevan vuoden toimintaa ja talousarviota. Jäsenyhdistysten pitää miettiä ehdotuksiaan puheenjohtajaksi ja hallituksen jäseniksi erovuoroisten tilalle, myös erovuoroinen voi tulla uudelleen valituksi. Selkeintä olisi, jos ehdokasasettelu tehtäisiin kirjallisena.

Kiitän erityisesti Taina Rajasta ansiokkaasta Järjestöposti-lehden toimittamisesta ja kehittamisestä sekä hienosti sujuneesta oppisopimuskoulutusjaksosta yhdistyksen toimistolla. Aika on mennyt todella nopeasti ja tuntuu haikealta luopua hyvästä työntekijästä. Toivottavasti Taina saa hyödyntää tulevissa työtehtävissä monipuolista kokemustaan yhdistyskentällä.

Juhani Pukki

Oulun seudun vammais- ja
kansanterveystyön järjestöt ry

SYYSKOKOUS 2010

Aika: 7.12.2009 klo 18.00

Valtakirjojen tarkastus alkaa klo 17.30

Paikka: Kumppanuuskeskus, Isokatu 47
Monitoimitali (0-kr)

Esityslistalla sääntöjen määräämät asiat
Kokouskutsut postitetaan myöhemmin, tervetuloa!

Ehdokasasettelu mielellään kirjallisena

Järjestöposti -lehden haastepalstalla järjestöt voivat haastaa asiantuntijoita esittelemään erilaisia toimintamalleja, välineitä tai keinoja joilla voidaan helpottaa järjestöjen perustoimintaa. Toiveena on, että tällä palstalla esitellään nimenomaan käytännön työkaluja. Erityisliikunnanohjaan Virpi Rajala haastoi edellisessä numerossa lasten liikunnan päällikkö Lassi-Pekka Risteelän kertomaan millä tavoin PoPLi on mukana kehittämässä kaikille tasa-arvoista liikuntaan osallistumista jatkossa.

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta PoPLi ry:stä

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta on yksi viidestätoista maakunnallisesta liikunnan aluejärjestöstä. Nämä järjestöt toimivat osittain veikkausvoittovaroilla sekä omalla rahoituksellaan. Aluejärjestöjen tehtävänä on mm. lasten ja nuorten sekä harraste- ja terveysliikunnan edistäminen, koulutus- ja kehittämisspalveluiden tuottaminen, liikunnan edunvalvontatyö, yhteistyöverkostojen rakentaminen sekä liikunnallisten kehittämishankkeiden edistäminen. Kohderyhmiä ovat urheiluseurojen, koulujen, päivähoidon ja kerhojen lisäksi mm. kaikki toimintaluonnon liikuntaa toteuttavat järjestöt. Pohjois-Pohjanmaan Liikunnassa on tällä hetkellä 8 päätoimista työntekijää ja varsinainen toiminta sisältää seuratoiminnan, kunto- ja terveysliikunnan, lasten ja nuorten liikunnan sekä toimistopalvelut.

Soveltavan liikunnan alkuaikoja PoPLissa

Soveltava liikunta (tai erityisliikunta) ei kuitenkaan ole ollut liikunnan aluejärjestöjen perinteistä toimintaa. Oman ensikosketuksen asiaan sain vuonna 2003, kun kesäleiriltämme kysyttiin paikkoja erityistä tukea tarvitseville lapsille. Tuolloin pari lasta tuli leirillemme ja omine avustajineen he pärjäsivät mukavasti muiden mukana. Itse leiriohjelmaa ja -käytäntöjä ei tämän takia tarvinnut muuttaa.

Seuraava kosketus oli lähteminen mukaan Liikuntaa Kaikille Lapsille -hankkeen kouluttajakoulutuksiin ja kouluttajaksi vuosina 2003-2004. Ensimmäiset ko. koulutukset järjestimme keväällä 2004. Koulutukset oli kohdistettu kaikille niille, jotka kohtaavat opetus-, hoito- tai seuratyössään erityistä tukea liikkumisessaan tarvitsevia lapsia. Alkuun ajatus erityisliikunnasta hiukan hirvitti, koska asiasta ei juurikaan ollut kokemusta.

Joukko erityislapsia heittää bocciaa ohjaajiensa kanssa Liikuntahaipakka tapahtumassa. (Kuva: Lassi-Pekka Risteelä)

Toisaalta kokemus tutummissa Nuori Suomi -toiminnassa oli, että ennakkoluulottomasti soveltamalla ja kokeilemalla saa ihmeitä aikaan ja tämä resepti kyllä päti tässäkin, kuten myöhemmin huomasin.

Liikuntahaipakka -tapahtumakiertue vuosina 2004-2005 Pohjois-Pohjanmaan kuntiin ja kouluille oli suuri voimainponnistus monessa suhteessa. Kaksivuotinen kiertue kokosi liikkumaan yli 30 000 kouluikäistä eri liikuntalajien pariin. Palautteiden perusteella yksi suosituimmista toiminnoista oli erityisliikunnan piste, jossa kaikki saivat kokeilla mm. pyörätuolia, simulaatiolaseja ja sisäcurlingia.

Pienessä ajassa tapahtui siis paljon. Samalla alkoi yhteistyöverkosto kehittyä; Suomen Invalidien Urheiluliitto, Suomen Kehitysvammaisten Liikunta ja Urheilu, Näkövammaisten Keskusliitto sekä hieman myöhemmin erityisliikunnassa aktivoitunut Nuori Suomi tulivat tutuiksi valtakunnalliselta puolelta, täällä Oulun seudulla merkittäviä kumppaneita olivat toiminnallisesti mm. Oulun kaupunki, Oulun Invalidien Yhdistys ja Oulun seudun Hengitysyhdistys sekä Virpiniemen Liikuntaopisto koulutusten tuki-kohtana.

Soveltava liikunta PoPLissa tänään

Tänä päivänä soveltava liikunta on merkittävä osa kaikkea lasten ja nuorten liikunnan toimintaa Pohjois-Pohjanmaan Liikunnassa.

Kaikista noin kahdestakymmenestä otokouluttajastamme (opettajia, lastentarhanopettajia, liikunnanohjaajia, fysioterapeutti) noin puolella on koulutusta myös erityislasten kohtaamiseen ja koulutussisältöjä erityisliikuntaan löytyy useita. Erityisliikunnan koulutuksissamme (mm. Nuoren Suomen Liikkujaksi -koulutus) käy vuosittain parisataa henkilöä, mm. opettajia ja muuta kouluhenkilöstöä, päivähoitohenkilöstöä, kuntoutustyötä tekevää henkilöstöä ja seuraohjaajia.

Liikuntatapahtumissamme kouluilla, päiväkodeilla, messuilla tms. on tätä nykyä aina tarjolla erityisliikunnan välineitä, eikä ainoastaan erityisliikkuja varten, vaan kaikkia varten. Olemme huomanneet, kuinka suosittuja nuo välineet - kuten esim. pyörätuolit - ovat kaikkien käyttäjien keskuudessa; uudet asiat kiinnostavat. Tällä tavalla saamme ehkä myös raja-aitoja kaadettua tai ainakin madallettua.

Olosuhdekonsultaatio lähiliikunta- paikkojen (kuten koulujen ja päiväkotien pihat, leikkipuistot) suunnittelussa sekä liikunnallisten pihasuunnitelmien tekeminen ovat yksi osa työtäni. Erittäin merkittäväksi seikaksi tässä työssä on muodostunut pihojen esteettömyys. Ensisijaisesti esteettömyys tulee esille pinnoiteratkaisuissa, jotta koululaiset tai päivähoitoikäiset pääsisivät liikkumaan paikasta toiseen ja pihavälineille riippumatta mahdollisesta liikuntarajoitteesta. Toinen merkittävä seikka on välineiden soveltuvuus liikuntarajoitteisille eli kysymys voi olla siitä, onko jokin väline toimiva esimerkiksi pyörätuolista käsin. Toki esteettömyys tarkoittaa myös mm. sitä, ettei alueen pintamateriaali ole pölyävää eikä vihersuunnitelma sisällä myrkyllisiä tai allergisoivia kasveja.

Ajankohtainen esimerkki pihasuunnitelmasta, jossa esteettömyys tulee ottaa huomioon, on tällä hetkellä suunnittelun alla oleva Vojakkalan kylän lähiliikuntapaikka Torniossa. Osana suunnitelmaa on esteetön laituriratkaisu, sillä samassa pihapiirissä on Tornion Invalidien toimitalo.

Verkostoituminen on edennyt ja yhteistyötahot lisääntyneet; valtakunnallisesti on tapahtunut vammaisurheilujärjestöjen yhteenliittyminen uudeksi VAA ry:ksi sekä Nuori Suomi ry:n paneutuminen myös erityisliikuntaan ja liian vähän liikkuvien lasten asioihin. Liikuntaa kaikille

lapsille -hankkeen perintö ja koulutussisällöt ovat siirtyneet juuri Nuoreen Suomeen. Paikallinen yhteistyö on kehittynyt jo mainittujen ja muutamien muidenkin tahojen kanssa. Eri kehittämis- ja seutuhankkeet ovat olleet merkittäviä yhteistyökumppaneita ja ennen kaikkea oppilaitosyhteistyö asian tiimoilta on tiivistynyt ja ilmenee mm. opiskelijakoulutuksena sekä yhteisten liikuntatapahtumien muodossa.

Vaikka PoPLi ei varsinaisesti olekaan taho, joka järjestäisi ohjattua säännöllistä liikuntatoimintaa, olemme yhteistyössä Erityisliikunnan seutuhankkeen, Oulun kaupungin liikuntaviraston ja Metsokankaan koulun ohjausvoimin toteuttaneet lasten inklusiivista liikuntakerhoa Metsokankaan koululla kerran viikossa. Kerhon nimi on HuippuLiikkis (lasten keksimä) ja siitä syystä, että siellä on huippukivaa käydä liikkumassa. Kerhon osallistujat koostuvat sekä normaaliopetuksen että pienryhmäopetuksen puolelta ja kaikki tekemiset tehdään yhdessä, riemunkiljahduksia säästelemättä!

Kaikki tämä on edellyttänyt myös jonkinlaista jatkuvuutta PoPLin puolelta; liikuntaneuvoja-oppisopimusopiskelijamme on valinnut erikoistumisalakseen juuri soveltavan liikunnan ja tämä asia on mahdollistanut hyvinkin moneen uuteen toimintoon tarttumisen.

Jos katsomme tilannetta yleensä mainituissa liikunnan aluejärjestöissä, ei tarjontaa soveltavan liikunnan palveluissa ole kovinkaan kattavasti. Joiltakin alueilta toki löytyy vastuuhenkilö ja asiaan viittaavia hankkeita ja useimpien alueiden koulutus tarjonta on ajan tasalla. Olemme kuitenkin valitettavasti vielä kaukana tilanteesta, että

Liikuntahaipakka -tapahtumassa lapsilla oli mahdollisuus kokeilla Oulun Invalidien Yhdistyksen vapaaehtoisten kanssa, miltä tuntuu liikkua pyörätuoleilla. (Kuva: Lassi-Pekka Risteelä)

tarjonta/palvelut olisivat vakiintuneita ja että ideologia soveltavasta liikunnasta olisi sisäistynyt eri toimialoille. Enemminkin on kysymys vielä siitä, ovatko henkilökohtaiset intressit suuntautuneet siten, että soveltavan liikunnan sulauttaminen omaan työkuvaan olisi mahdollista.

Soveltava liikunta tulevaisuudessa..?

Saamme lukea valitettavia ja huolestuttavia tutkimustuloksia lasten liikkumisen väheneemisestä kerta kerran jälkeen. Tämän päivän haasteet ovat siis tulevaisuudessa vielä suurempia. Tähän kaikkeen vastaaminen vaatii ennen kaikkea saumatonta yhteistyötä sekä ymmärrystä ja taloudellisia resursseja tätä työtä kohtaan.

Odotan paljon VAU ry:ltä sekä paikallisena että valtakunnallisena yhteistyökumppanina. On vain annettava heille ensin aikaa aloittaa kunnolla toimintansa. Uskon heidän olevan alueella sellainen mobiilisaattori, joka kerää ja yhdistää voimat yhteisen toiminnan hyväksi.

Odotan myös uusia hankkeita ja rahoituspäätöksiä tälle saralle. Erytisliikunnan seutuhanke loppuu, mutta tilausta

olisi jatkohankkeelle. Kuten tavallista, aika loppuu siinä vaiheessa, kun vasta vauhtiin päästään. Toivottavasti kaikki nuo ko. hankkeen hyvät käytännöt jäävät elämään esim. kuntien toiminnassa. Liikuntatapahtumia järjestyy ainakin Pohjois-Pohjanmaan Liikunnan toimesta, mutta erittäin mieluusti yhteistyössä muiden kanssa.

Erittäin innolla odotan, mitä hiljattain alkuun päässyt oppilaitosyhteistyömme tuo tullessaan. Mm. alakoululiikunnan kehityshankkeemme Oulun Yliopiston kanssa, jonka keskiössä ovat luokanopettajaopiskelijat, suuntaa tulevaisuudessa kohti soveltavan liikunnan haasteita.

Tähän loppuun laitan uuden sloganimme, joka on totta myös tulevaisuudessa; On PoP Liikkua!

Jatkohaaste:

Haastan edelleen jutuntekoon Sari Koskenkarin, Nuori Suomi -kouluttajamme ja luokanopettajan Metsokankaan koululta, jolla on varmasti mielenkiintoista kerrottavaa aiheesta sekä opettamistyönsä että jo mainitun HuippuLiukkis -kerhon näkökulmasta.

YHTEINEN ASIA KESKUSTELUTTAA YLI DIAGNOOSIRAJOJEN

Teksti: Helena Liimatainen ja Kirsi Mustonen

Järjestöjen tarjoama vertaistuki mielletään helposti saman sairauden tai vamman ympärille keskittyvänä toimintana. Arjen haasteissa on kuitenkin paljon yhteistä jaettavaa vaikka taustalla olisi erilaista vammaa, sairautta tai elämäntilannetta.

Oulun Kumppanuuskeskuksessa on aloittanut tänä syksynä kaksi uutta vertaisryhmää. Syty tänään on suljettu ryhmä, joka pyrkii elintapojen muutoksiin. Avoimessa Porinaryhmässä taas yhteiset aiheet keskusteluttavat ihmisiä yli diagnoosirajojen. Porinaryhmän alussa järjestöjen ammattilaiset ja aktiiviset jäsenet alustavat ennalta ilmoitetusta aiheesta, jonka jälkeen osallistujat pääsevät keskustelemaan esimerkiksi papereiden täytöstä, pitkäaikaissairaana arjesta ja elinsiirroista. Luvassa on myös jumppaa aivoille sekä pohdiskelua työelämästä.

Porinaryhmä kokoontuu syksyn aikana joka toinen tiistai klo 10.00 — 11.00 Kumppanuuskeskuksen katutason neuvontapisteen Kahvila Kamussa. Toimintaan voi osallistua joka kerta tai vain juuri itseä kiinnostavalla kerralla. Porinaryhmä on maksuton ja kaikille avoin eikä kokoontumisiin tarvitse etukäteen ilmoittautua.

Yhteistyössä ovat mukana Työkäiset ESKO-hanke, Pisanan Viestintä- ja Vertais-toiminta Verkko -projekti sekä Kumppanuusverkostoon kuuluvat järjestöt: Keliakialiitto, Oulun läänin Autismi- ja Aspergeryhdistys, Sydänlapset ja -aikuiset, Oulun Seudun Astma- ja Allergiayhdistys, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, Kynnys ry/Oulun Itsenäisen Elämän Keskus, Parkinson-liitto sekä Munuais- ja maksaliitto.

Yhteistyöverkosto on avoin ja kutsuu eri tahoja mukaan.

Lisätietoja: kirsi.mustonen@ppsydanpiiri.fi

Neuvontapiste
Isokatu 47
90100 Oulu
p. (08) 5584 4035

Info ma ja ke klo 9 - 16, ti, to ja pe klo 9 - 15

- Järjestöjen esitteitä ja lehtiä
- Nettipäätteet ja tietokone yhdistysten käyttöön
- Kynnys-Gallerian maksuton taidenäyttely
- Järjestöjen myymälä: Kirjoja, paitoja, käsitöitä...

Sonja-neuvonta ma ja ke klo 9 - 15, pe klo 9 - 13

- Sosiaalialan neuvontaa ja tietoa järjestöistä
- Tukihenkilöitä virastokäynneille

Vertaistalousneuvonta ti klo 13-15

Aino-neuvonta ma klo 9 - 15, ke klo 9 - 16

- Hyvinvointipalvelujen neuvontaa ikäihmisille

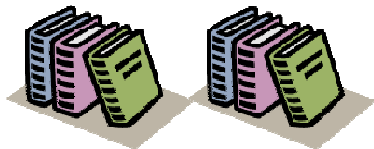
Muistineuvonta to klo 9 - 15

Tietoiskuja, luentoja ja ryhmätoimintaa viikoittain!

Kahvila Kamu ma - to klo 9 - 15, pe klo 9 - 13

- Ammattiopisto Luovin harjoitteluympäristö

www.kumppanuuskeskus.fi/neuvontapiste

KIRJAVINKKI

Teksti: Raisa Kuusela

Minna Canth, Työmiehen vaimo

Minna Canth on tunnettu naisten aseman kuvauksesta 1900-luvun alkupuolella. Tästä oiva esimerkki on Työmiehen vaimo, näytelmä viidessä näytöksessä. Se kertoo työmiehen, Riston, vaimosta Johannasta, joka menee onnellisena naimisiin Riston kanssa, mutta huomaa jo häpäivänä, millainen virhe tuli tehtyä. Johannalla oli säästöjä pankissa, mutta Risto ottaa pankkikirjan haltuunsa, eikä Johanna sen koomin rahojaan näe.

Johanna yrittää kaikkensa ansaitakseen rahaa ruokaan. Risto kuitenkin nyhtää jokaisen pennin juomiseensa. Hän menee jopa niin pitkälle, että varastaa Johannalta tämän kutoman kankaan, ja myy sen anniskelussa. Johanna menee pois tolaltaan, eikä Värskyn rouvakaan oikein pidä kankaansa menettämisestä. Hän hakee miehensä paikalle, ja he uhkaavat saattaa Johannan oikeuteen. Edes Yrjön Johannalle lainaamat rahat eivät auta. Johannalle ei riitä sen kummemmin sääliä kuin ymmärrystäkin.

Ja aivan kuin Johanna ei vielä olisi kärsinyt tarpeeksi, hän saa kuulla, että Risto on lähtenyt vanhan kihlattunsa, Homsantuun mukaan.

Ensimmäinen kosketukseni näytelmäkirjallisuuteen oli noin vuosi takaperin, kun luin lukudiplomiin Hella Wuolijoen Niska-vuoren Hetan. En siis arastelut ottaa Työmiehen vaimoa suurennuslasin alle, sillä olin jo saanut ”tatsin” tämän tyyppiseen kirjallisuuteen.

Näytelmäkirjallisuus on oma taiteenlajinsa, ja ainakin omalla kohdallani se puree hyvin.

Näytelmiin eläytyy mukaan, kun kulissit selitetään niin tarkasti. Työmiehen vaimossa lavasteet vaihtelevat paljon: vuoroin ollaan torilla, vuoroin metsässä ja vuoroin Johannan ja Riston kodissa.

Työmiehen vaimo, kuten monet muutkin Minna Canthin teokset, kertovat huonosta naisen asemasta, alkoholismista, niin henkisesti kuin fyysisestäkin väkivallasta ja lapsen kyseenalaisesta huolehtimisesta. Johanna on kyllä huolehtiva äiti, mutta on silti valmis jättämään lapsen Riston valvonnan alle, vaikkakin pieneksi hetkeksi. Risto ei koskaan käyttänyt fyysistä väkivaltaa Johannaa vastaan, mutta henkistä sitäkin enemmän.

Aiheet, joita Työmiehen vaimo käsittelee, ovat vieläkin ajankohtaisia, mikään ei ole muuttunut.

Tanja Roth aloitti Kynnys ry Itsenäisen Elämän Keskuksen aluesihteerin viransijaisena 2.8.2010 ja määräaikainen työsuhte kestää 31.12.2010 saakka.

Aluesihteerin Tanja Roth

*Teksti ja kuva:
Taina Rajanen*

Pari kuukautta on takana uudessa toimessa ja Tanja kertoo ajan kuluneen todella nopeasti. Ensimmäiset viikot menivät tutustuessa Kynnys ry:n toimintaan ja toimintatapoihin.

”Sen olen ehtinyt huomata, että aluesihteerin työ on itsenäistä ja kiireistä”, Tanja kertoo. Ensimmäisten työviikkojensa aikana hän on ehtinyt matkustaa ristiin rastiin Suomea akselilla Rovaniemi – Helsinki-Turku.

Tanja valmistui kuntoutuksen ohjaajaksi Oulun seudun ammattikorkeakoulusta sosiaali- ja terveysalan yksiköstä syksyllä 2009. Opiskelut jatkuvat edelleen, sillä hän valmistuu joulukuussa 2010 seksuaalineuvojaksi.

Tanja Roth toivoo, että voisi hyödyntää kuntoutuksen ohjaajan koulutustaan aluesihteerin työssä enemmän. Selkeää tarvetta vammaisuuteen liittyvään kuntoutusohjaukseen ja neuvontaan on olemassa enemmän, kuin mitä siihen on tällä hetkellä resursseja.

PIENI KIRJA TÄYNNÄ TARINOITA

Teksti: Katja Kuusela

”Kirjoittamalla tulee tunteet sanotuksi, kaikki se mitä ei voi eikä saa sanoa kenellekään. Koska perheen asioista ei puhuta. Se on sanottu moneen kertaan. Ei puhuta, ei. Mutta kukaan ei ole kieltänyt kirjoittamasta.”

Katkelma on tarinatalon tytön pienestä kirjasta. Kirja tulee koskettavasti ja herkästi lähelle, se on terapiakirjoittamisen puhutteleva lopputulos! Lukija voi eläytyä kirjan kokemuksiin ja saada vertaistukea, mutta myös ymmärrystä alkoholistiperheen lasten arkeen.

Ulla Sauvola, 52, on kirjoittanut, kirjoittanut ja kirjoittanut – noin kymmenenvuotiaasta saakka. Kirjoittaminen on ollut hänelle tapa selviytyä elämän koettelemuksista.

”Tarinani ovat osa minun elämäni, niiden avulla jaksoin läpi vaikean lapsuuden. Niistä olen ammentanut voimaa, kun elämässä on ollut kurjia juttuja. Tarinoista on muodostunut minulle läheisiä, ne ovat minulle kuin siskoja tai veljiä tai muita rakkaita ihmisiä. tarinat kulkevat rinnallani ja kanssani joka päivä, arjessa ja juhlassa”, Ulla kertoo.

Tarinatalon tyttö -kirja koostuu tarinatalon tytön pienistä tarinoista ja Ullan elämänfilosofiasta. Hänen elämänfilosofiansa rakentuu ajatuksesta, että jokainen on oman elämänsä subjekti, erilaisista vastoinkäymisistä huolimatta, jokainen valitsee itse elämänsä suunnan. Ullalle erityisen tärkeää on yhteisön tuki ja yhteisöllisyys.

Tarinoista muodostuu Ullan fiktiivinen ”omaelämäkerta” työstä ajatuksineen perheessä, jossa perheen sisäiset vaikeudet, alkoholismi ja ajoittainen väkivalta näyttelivät suurta osaa.

Tällä hetkellä Ulla työskentelee lastensuojelujärjestössä. Toisten ihmisten auttaminen, kohtaaminen ja kuunteleminen on tullut ammatiksi. Ulla käyttää tarinan kerrontaa työvälineenään ja on kokenut, että monille jonkin hankalan elämänvaiheen käsittely tarinan keinoin auttaa näkemään tilanteen ikään kuin ulkopuolisena, jolloin sen käsittely helpottuu. Ulla kannustaa heittäytymään tarinoiden maailmaan.

Kirjan pienet tarinat luovat tuokiokuvia tarinatalon tytön maailmaan, kokemuksiin, tuntemuksiin ja ajatuksiin. Mitä tarinat olisivatkaan saaneet aikaan, jos isä olisi ottanut runopuusta leijailleen lappusen ja lukenut sen, olisiko jokin voinut muuttua...

Tarinatalon tyttö

Ulla Sauvola

Hinta: 10.00 €

Saatavilla:

www.minunkirjani.com

TARINATALON TYTTÖ
Ulla Sauvola

OULUN SEUDUN VAMMAIS- JA KANSANTERVEYSTYÖN JÄRJESTÖT RY:N JÄSENYHDISTYKSET:**Tuki- ja liikuntaelinjärjestöt**

Kynnys ry/Oulun itsenäisen elämän keskus Aluesihteerit Tanja Roth 09 685 01130 tanja.roth(at)kynnys.fi	Oulun Invalidien Yhdistys ry Toiminnanjohtaja Jussi Lotvonen 044 083 6838 Jussi.lotvonen(at)ouluninvalidienyhdistys.net
Oulun Reumayhdistys ry pj Ritva Laine 040 567 0381 toimisto 08 311 5048 oulunreuma(at)yhdistys.suomi.net	Pohjoisen Luut Lujiksi ry Jorma Heikkinen 08 313 2284 jorma.heikkinen(at)odl.fi
Pohjois-Suomen reumalapset ja -nuoret ry Auli Suorsa 08 530 7101 auli.suorsa(at)suomi24.fi	Oulun seudun selkähdistys ry pj Kalevi Stenbacka 040 524 5809, 08 542 5220 kaleste(at)netti.fi

Mielenterveysjärjestöt

Haukiputaan Yhdessä yhdistys ry 040 847 0617 toimisto(at)haukiputaanyhdessa.net	Hyvän mielen talo ry neuvonta 044 311 4160 mielenterv.neuv. 044 311 4140 info(at)hyvanmielentalo.fi
Mielenvireys ry pj Anja Kaarlela 041 548 5177/toimisto toiminnanjohtaja Aija Syväkangas 041 454 8261 aija.syvakangas(at)gmail.com	Oulun seudun mielenterveysseura ry Oulun Kriisikeskus toimisto 08 312 0611 osms(at)oulunkriisikeskus.fi

Ihopotilasjärjestöt

Oulun Seudun Atopiyhdistys ry pj Pasi Holopainen 045 636 4450 paholopainen(at)luukku.com	Pohjois-Pohjanmaan Psoriasisryhmä ry pj Olli Juujärvi 040 582 6537 olli.juujarvi(at)pp.nic.fi
---	--

Keliakiapotilaat

Oulun seudun keliakiayhdistys ry pj Jarmo Viitanen 040 701 2501/yhdistys oulu.keliakia(at)luukku.com	Oulun Seudun Ilco ry Toivo Kinnunen 0400 693 061 topi.kinnunen(at)dnainternet.net siht. Marja-Leena Sotkasiira ml.sotkasiira(at)gmail.com
---	--

Avanne- ja vastaavasti leikatut**Kilpirauhaspotilaat**

Oulun Seudun Kilpirauhasyhdistys ry pj Liisa Pyrrö 045 127 1940 liisa.pyrro(at)mail.suomi.net	Oulun kehitysvammaisten tuki ry 050 467 0572 oketuki(at)elisanet.fi
--	--

Kehitysvammaiset**Sydänpotilaat**

Oulun Sydänyhdistys ry pj Markku Ikaheimo 08 557 1088 markku.ikaheimo(at)oulu.fi	Oulun Uusi Sydänyhdistys ry pj Jaakko Jääskeläinen 0500 606 414 varapj Raili Vuorjoki 040 575 327 ousy(at)luukku.com
---	---

Vammais- ja kansanterveystyöhön läheisesti liittyvät

Oulun Validia palvelut vapaa-ajan ohjaaja Jouni Qveflander 040 509 6605 jouni.qveflander(at)invalidiliitto.fi	Irti Huumeista - Oulun Seutu aluevastaava Anu Nevanperä 050 442 2206 oulu(at)irtihuumeista.fi
Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry siht. Heini Kemola 040 526 8105, 08 882 1690 heini.kemola(at)omaishoitajat.inet.fi	Oulun Seudun Meniere-yhdistys ry pj Tuovi Kiviniemi 044 092 6400 tuovi.kiviniemi(at)dnainternet.net
Oulun seudun Yksinhuoltajat ja Yhteishuoltajat ry pj Leila Väänänen 040 565 1902 osyyyhdistystt(at)gmail.com	

Muutokset yhteystietoihin: toimisto(at)vamjaka.net

OULUN SEUDUN VAMMAIS- JA KANSANTERVEYSTYÖN JÄRJESTÖT RY:N JÄSENYHDISTYKSET:**Diabetes,- munuais- ja maksapotilaat**

Oulun Diabetesyhdistys ry Petri Hanhela 08 311 4033 oulu.diabetesyhdistys(at)dnainternet.net	Pohjois-Suomen Munuais- ja maksayhdistys ry pj Saara Lassila 0500 685 795 info(at)pohmus.fi
---	--

Hengityselinsairaat ja allergiset

Muhoksen Hengitysyhdistys ry pj Aila Väisänen 0400 520 131 Mirja Karjalainen 050 327 9713/jäsenasiat,lomaosake aiva20(at)dnainternet.net	Oulun Seudun Astma- ja Allergiayhdistys ry toiminnanjohtaja Marjut Savuoja Puh/Fax: 08 370 634, 040 506 4886 astmajaallergiayhdistys(at)dnainternet.net
Oulun Seudun Hengitysyhdistys ry pj Reijo Hakala 08 534 3600, 040 512 0839 oulunseudun.heli(at)dnainternet.net	

Syöpäpotilaat

Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry Toiminnanjohtaja Pertti Taimisto 010 249 1100/toimisto perti.taimisto(at)pssy.org	Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry/Oulun osasto pj Anneli Jalonen 040 532 2944 annelijalonen(at)gmail.com
--	---

Neurologiset sairaudet

Kymmenen virran MS-yhdistys ry pj Hannele Leinonen 050 436 0380 pj.hannele.leinonen(at)utonet.fi siht. Marja-Leena Huovinen 0500 461 757 mleena.huovinen(at)dnainternet.net	Oulun läänin lihastautiyhdistys ry pj Sirkka Karppinen 0400 682 040 puhsirkkakarppinen(at)tietoenator.com siht. Kimmo Lamminpää 08 370 102, 040 540 8424 gipe(at)iki.fi
Oulun seudun MS-yhdistys ry pj Sakari Murtovaara 050 559 4449 sakari.murtovaara(at)oulu.fi	Oulun Seudun Muistiyhdistys ry Paula Ylikulju 08 332992, 040 716 1401 paula.ylikulju(at)osdy.fi
Oulun Seudun CP-yhdistys ry pj Antero Jurvanen 040 486 4656 anterojurvanen(at)gmail.com	Oulun seudun ADHD-yhdistys ry pj Helena Pakkanen 040 833 4237 adhdoulu(at)gmail.com
Pohjois-Suomen Parkinson-yhdistys ry 044 531 6773/toimisto psparkki(at)gmail.com	Oulun läänin Autismi- ja Aspergeriyhdistys ry pj Saara Pajunpää 044 330 1490 www.jarjestopankki.fi/oulunautas
Pohjois-Pohjanmaan Epilepsiyhdistys ry pj Aino Puronkari 044 287 1136 pp.epilepsia(at)luukku.com	Pohjois-Pohjanmaan Aivohalvaus- ja afasiayhd ry pj Jukka Rinne jukka.rinne(at)hotmail.com
Oulun seudun Aivovammayhdistys ry pj Pirjo Käyhkö 040 508 2599 pirjo.kayhko(at)mail.suomi.net	Suomen Migreeniyhdistys ry toiminnanjohtaja Matleena Helojoki 040 848 1032 matleena.helojoki(at)migreeni.org

Aistivammajärjestöt

Oulun Kuurojen Yhdistys ry ja Oulun kuurosokeiden kerho Leila Rytimaa 050 540 2526 (TEKSTIVIESTIT) leila.rytimaa(at)hotmail.com	
Oulun Seudun Kuulovammaiset ry pj Virpi Miikki 044 552 1448 virpi.miikki(at)suomi.net	Oulun Seudun Kuulovammaisten Lasten Tuki ry pj Niina Hyrkäs 040 740 1269 niina.hyrkas(at)pp.inet.fi
Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset ry 08 311 5653 yhdistys(at)ppnry.net	Pohjois-Suomen Glaukoomapotilaat ry siht. Olavi Kylmänen 08 557 3679

TYÖVOIMAHALLINNON REKISTERI MAHDOLLISUUS VAJAAKUNTOISELLE TYÖHAKIJALLE

Lähde: Eläketurvakeskus, Eläketurvakeskuksen tiedote 4.8.2010

Erillismakuutus alentaa kynnystä työllistyä

Vajaakuntainen työnhakija ei istu yhteen muottiin. Työkykyä alentava haitta saattaa olla jo syntymästä asti kannettu tai vasta aikuisiällä todettu etenevä sairaus. Yhteistä on, että pelkän eläkkeellä olon asemesta näillä kansalaisilla voisi olla yhteiskunnalle paljonkin annettavaa.

Täydellinen osaaminen ja suuri tuottavuus ei ole jatkossakaan välttämätöntä kaikissa töissä. Sen sijaan työssäkäynti omien edellytysten mukaan saattaa olla ratkaisevaa vajaakuntoisen elämänlaadulle ja toimeentulolle. Huoltosuhde heikkenee tulevina vuosina, kun 1940–50-luvulla syntyneet ikäluokat jäävät vanhuuseläkkeelle ja keskimääräinen elinikä jatkaa kasvuaan. Vajaakuntainen työvoima tarjoaa yhden keinon lisätä työllisyyttä.

Omalla todistuksella erillismakuutus suurtyönantajalle

Kun ihminen ei ole täydessä työkunnossa, askarruttaa häntä luonnollisesti oman kuntosensa ja jaksamisensa vaikutus työpaikan saantiin. Työnantajat puolestaan pohtivat sairaan tai vammaisen mahdollisuutta selvittää tarjotuista tehtävistä. Asenteille ei lyhyellä aikavälillä voi mitään, mutta järjestelmien loukkuja voi korjata.

Todennäköisesti suurtyönantajat ovat arastelleet vajaatyökykyisten palkkaamista suurempien työeläkekustannusten pelossa. On totta, että työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuu työnantajalle kasvaa, kun yrityksen palkkasumma nousee. Suurtyönantajilla on kuitenkin vuodesta 2009 alkaen ollut mahdollisuus ottaa vajaakuntoisena palkatulle oma erillinen vakuutus. Erillismakuutuksessa olevaa tai olevia ei oteta mukaan, kun lasketaan yrityksestä työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrää.

Edellytyksenä erillismakuutukselle on, että työnhakija kuuluu työvoimahallinnon ylläpitämään rekisteriin vajaakuntoisena työnhakijana. Aloite rekisteröintiin ja työkyvyn selvittämiseen tulee hakijalta itseltään. Rekisteriin merkitty työnhakija saa todistuksen, jonka hän voi esittää työtä hakiessaan.

Työantaja selvittää asian työeläkelaitoksensa kanssa, joka tekee vajaakuntoisena palkatulle erillismakuutuksen.

Erillismakuutuksen saa neljäksi vuodeksi. Kokemuksen mukaan tällaisen työjakson jälkeinen riski tulla työkyvyttömäksi ei ole enää sen suurempi kuin kenellä tahansa.

Tutkimus kertoo, että työhalua löytyy

Tuoreen Eläketurvakeskuksen tekemän kyselytutkimuksen mukaan vajaakuntoisten joukossa työhaluja kyllä riittäisi. Jos kaikki 33 500 halukasta työllistyisivät, tämä merkitsisi jopa prosenttiyksikön nousua työllisyysasteeseen.

Todellisuudessa halukkaat ovat usein törmänneet työmahdollisuuksien puutteeseen, ja osa kokee eläkkeen rinnalla tehtävän työn ansiorajojen hankaloittavan työntekoa. Tähänkin on saatu parannusta. Ansiorajoja on kyselyn jälkeen korotettu määräaikaikaisella lailla, joka on voimassa vuoden 2013 loppuun. Työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla saa ansaita vähintään 600 euroa kuukaudessa prosenttimääräisistä rajoista riippumatta.

Kyselytutkimus todisti työn merkittävän vaikutuksen vajaakuntoisten elämänlaatuun. Ansiotyössä käyvät osatyökyvyttömyyseläkkeensaajat pitävät toimeentuloaan selvästi parempana kuin ainoastaan eläkkeen varassa elävät. Ansiotyö kerryttää myös lisää vanhuuseläkettä.

FAKTAT

Todistus vajaakuntoisuudesta oikeuttaa erillismakuutukseen

Työvoimahallinto ylläpitää rekisteriä vajaakuntoisista työnhakijoista ja antaa työnhakijalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta.

Työnhakija esittää todistuksen työnantajalle työtä hakiessaan.

Työantaja antaa selvityksen työeläkeyhtiölle, joka perustaa vajaakuntoisena palkatulle työntekijälle erillismakuutuksen.

Järjestely koskee työntekijän eläkelain mukaan vakuutettuja työntekijöitä.

Erillsvakuutus keventää suurtyönantajan eläkevastuuta

Suurtyönantajilla työeläkevakuutusmaksun suuruuteen vaikuttaa, kuinka paljon yrityksen työntekijöistä jää työkyvyttömyyseläkkeelle. Vajaakuntoisina palkattujen osalta tämä kustannusriski ei kuitenkaan ole enää muita työnhakijoita suurempi.

Suurtyönantajalla on oikeus ottaa vajaakuntoisena työnhakijana palkatulle työntekijälleen erityisvakuutus.

Suurtyönantajaksi katsotaan yritys, jonka palkkasumma ylittää noin 1,7 miljoonaa euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, eivät työkyvyttömyyseläkkeet vaikuta eläkevakuutusmaksujen määrään.

Vaikka vajaakuntoisena palkatulle työntekijälle myönnettäisiin työkyvyttömyyseläke viiden ensimmäisen työskentelyvuoden (kalenterivuoden) aikana, eläkekustannus vaikuttaa vakuutusmaksuun aikaisintaan kahdeksantena vuonna työsuhteen alkamisesta.

Lisätietoja vajaakuntoisena työnhakijana rekisteröitymisestä ja todistuksesta saa työ- ja elinkeinotoimistoista. Erillsvakuutuksen ottamisessa työnantaja neuvovat työeläkeyhtiöt.

Olethan sinä yksi niistä, joka haluaa lyödä ruotsalaisten nimissä Guinnessin kirjassa olevan sauvakävelyn Maailmanennätyksen! ME-kävely, Hyvän Hoidon Puolesta

Lauantaina 9.10.2010

Tapahtumapaikka: Ynni (Oulun NMKY Ry)

Osoite: Raatintie 7 (Raatin Uimahallin takana)

Ilmoittaudu etukäteen 3 km:n sauvakävelylle: www.mekavely.fi

Mukana SRL:n aluetoimikunnan pj. Ulla Lehtikangas ja ministeri Suvi Linden
Alkuverryttelystä vastaa sauvakävelyn maailmanennätysmies Kari Heljasvaara

Ohjelma:

10.00	Ilmoittautuminen
11.00	Musiikkiesitys
11.30	Tilaisuuden avaus
12.00	Yhteislähtöpamaus

Tarjolla: Nokipannukahvit, mehua ja arvontaa

Kaikkien osallistujien kesken arvotaan kahdet kävelysauvat!

Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin!

Tapahtuman järjestäjää: Oulun Reumayhdistys ry, Suomen Reumaliitto ry ja Roche Oy

OULUN VAMMAISNEUVOSTON KUULUMISIA

Teksti: Lasse Jalonen
Oulun kaupungin vammaisneuvosto
varapuheenjohtaja

Miten liikkumis-, aisti- ja kehitysvammaiset tulee huomioida Rotuaari-kävelykatua uudistettaessa ja kulttuuritilaisuuksia järjestettäessä? Mikä haittaa liikkumista Tuirassa? Millainen on omaishoitajien asema Oulussa? Entä millainen on vammaisystävällinen puistonpenkki? Nämä ovat poimintoja niiden asioiden laajasta kirjosta, joita Oulun kaupungin vammaisneuvosto on pohtinut kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

Rotuaari puhuttaa

Toukokuun kokouksessaan vammaisneuvosto käsitteli keskustan kävelykatualueen peruskorjaussuunnitelmaa, jota esitteli vanhempi konsultti Ulla-Kirsti Juntila SITO Oy:stä. Peruskorjauksen yhteydessä katu päällystetään luonnonkivilaatoilla, valaistusta parannetaan, esiintymislavaa laajennetaan ja se kiistelty pallo säilytetään. Vammaisneuvosto totesi, että esteettömyys on suunnitelmissa otettu hyvin huomioon. Pintamateriaaliin tulee ristipäähakkautus, joka vähentää kiveyksen liukkaita. Sulanapitojärjestelmä pitää kadun sulana ja lumettomana, joskin lämmitetyn ja kylmän katuosuuden yhtymäkohtaan muodostuva polanne voi tuottaa ongelmia pyörätuolilla liikkuville. Vammaisneuvosto piti tärkeänä, että mainostaulut sijoitetaan siten, etteivät ne rajoita liikkumista. Katuun tulee sijoittaa ohjausraita näkövammaisten orientoitumisen helpottamiseksi. Vammaisneuvosto toivoo myös, että alueen kiinteistöt veloitettaisiin esteettömien sisäänkäyntien kehittämiseen ja että myös alueen kunnossapidosta huolehdittaisiin hyvin.

Oulun kaupungin tekninen lautakunta päätti keväällä 2008, että Rotuaarilla otetaan käyttöön kävelykatu-liikennemerkki. Tavoitteena on alueen rauhoittaminen läpiajolta ja häiritsevältä huoltoajolta. Vaikka tavoitteet ovat hyvät, uudet järjestelyt tuovat mukanaan vakavia vaikeuksia vammaisten liikkumiselle Rotuaarilla. Liikkumisrajoitteisten henkilöiden autolla ajo ja kuljetus kävelykatualueen liikkeisiin ja muihin palvelupisteisiin on sallittu vain kello 6.00 - 11.00. Muina aikoina auton

pysäköinti tai henkilöiden jättö/nouto on hoidettava Rotuaarin ulkopuolella.

Vammaisneuvosto katsoo, että teknisen lautakunnan päätös loukkaa vammaisten henkilöiden ihmisarvoa ja perusoikeuksia. Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset ry ja Kynnys ry:n Oulun aluetoimikunta valittivat teknisen lautakunnan päätöksestä Oulun hallinto-oikeuteen, joka kuitenkin piti päätöstä laillisena.

Kesäkuussa vammaisneuvosto järjesti tapaamisen, johon osallistui kaupungin ja poliisin edustajia. Kokouksessa pyrittiin rakentavassa hengessä löytämään ongelmaan kaikkia osapuolia tyydyttävä ratkaisu, mutta asian juridinen selvittely on vielä kesken.

Pääseekö pyörätuolilla taidenäyttelyyn ?

Seppo Similän taidenäyttely järjestettiin Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa, eikä pyörätuolilla päässyt edes lippuluukulle. Lyseon juhlasali on arvokas konserttien pitopaikka, mutta sinnekin on liikkumisrajoitteisen hankala päästä. Suuri osa taidegallerioistakin on esteellisiä.

Vammaisneuvostossa huhtikuussa käydyssä keskustelussa tuotiin esille toivomus, ettei Oulun kaupunki vuokraisi esteellisiä tiloja ja kulttuuritapahtumiin, koska esteettömiäkin tiloja kaupungissa on. Esteellisiä kulttuuritapahtumia ei tule muullakaan tavoin tukea.

Vammaisneuvosto muistuttaa, että yhdenvertaisuuslain 4 §:ssä todetaan: Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan yhdenvertaisuuden edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Viranomaisten tulee erityisesti muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista.

Tuira esteettömyyssuunnittelun pilottina

Liikenneinsinööri Minna Soininen Teknisestä keskukselta ja projektipäällikkö Erkki Sarjanoja Ramboll Oy:stä esittelivät vammaisneuvoston kesäkuun kokouksessa Tuiran esteettömyyssuunnittelua. Se on osa Oulun esteettömyysstrategiatyötä, jonka käynnistämisestä kaupunginhallitus päätti syksyllä 2007.

Suunnitelma valmistuu syyskuussa 2010. Työn tilaajat ovat Teknisen keskuksen Katu- ja viherpalvelut, Liikuntavirasto ja liikelaitos Oulun Tilakeskus.

Tuiran esteettömyyssuunnitelma on ensimmäinen strategian puitteissa laadittava alueellinen suunnitelma. Työn tavoitteena on löytää katu ympäristön, liikuntapaikkojen ja julkisten rakennusten sisäänkäyntien puutteet ja ongelmat ja suunnitella niihin korjaustoimenpiteet. Työssä huomioidaan sekä varsinaiset liikkumisesteiset henkilöt, että myös ne, joille näön tai kuulon puutteet tuottavat hankaluuksia. On arvioitu, että ihmiset ovat keskimäärin 40 % elinajastaan eri tavoin liikkumis- tai toimintaesteisiä. Niinpä ympäristön esteettömyys saattaa muodostua tärkeäksi asiaksi jokaiselle meistä jossain elämämme vaiheessa.

Vammaisneuvoston edustajat jalkautuivat Tuiran esteitä kartoittavalle katselmuskierrokselle.

Miten jaksat, omaishoitaja?

Huhtikuun kokouksessa vammaisneuvoston sihteeri Juha Fränti esitteli kyselytutkimusta, jolla oli syksyllä 2009 kartoitettu oululaisten omaishoitajien asemaa ja näkemyksiä työstään. Kyselyyn vastasi yhteensä 547 vammais- ja vanhuspalvelujen omaishoitajaa.

Heidän keski-ikänsä oli 63 vuotta. Hoidettavien keski-ikä oli 64 vuotta, joskin heidän ikäjakaumassaan oli korkea piikki 80 ikävuoden kohdalla. Noin 75 % omaishoitajista oli päätoimisia ja noin 60 % kaikista omaishoitajista sai työstään 456 euron tuen kuukaudessa. Viidenneksellä tuki oli 799 euroa ja toisella viidenneksellä vain 336 euroa. Useimpien mielestä omaishoidon tuki oli merkittävä perheen toimeentulon ja jaksamisen kannalta. Niinpä vain joka kuudes omaishoitaja olisi valmis vaihtamaan osan omaishoidon rahallisesta tuesta erilaisiin palveluihin. Lähes puolet omaishoitajista koki työskentelevänsä miltei jaksamisensa ylärajoilla ja moni heistä tarvitsi ja sai tukea työhönsä läheisiltään.

Ystävällinen penkki

Vammaisneuvosto, joka on tottunut arvioimaan suurten uudisrakennusten ja saneerauskohteiden piirustuksia esteettömyyden näkökulmasta, oli hiukan hämillään, kun siltä pyydettiin lausuntoa kahden uuden puistopenkkimallin piirustuksista. Kun asiaan paneuduttiin, todettiin, että vammaisystävällinen penkki on sellainen, jonka korkeutta voidaan säätää, jossa on käsinojat sekä päissä että keskellä ja jonka istuin ei vietä liaksi kumppankin suuntaan. Sellainen penkki sopii myös vammattomalle kulkijalle, joka kaipaa lepopaikkaa puiston katveessa.

Kerro, missä on helppo asioida!

Oulun vammaisneuvosto etsii jälleen kuluvan vuoden vammaisystävällistä yritystä tai toimijaa. Lähetä ehdotuksesi perusteluineen loka-kuun puoliväliin mennessä osoitteella yhteyspäällikkö Juha Fränti, Kumppanuuskeskus, Isokatu 47, 90100 OULU tai sähköpostitse osoitteella juha.franti(at)ouka.fi. Vammaisneuvosto palkitsee vammaisystävällisen yrityksen tai toimijan kultaisella kunnialaamalla kansainvälisenä vammaisten päivänä 3.12.

Lisätietoa Oulun vammaisneuvostosta ja sen käsittelemistä asioista, saat osoitteesta www.kumppanuuskeskus.fi/vane.

Syyskuudella 2010 vammaisneuvosto kokoontuu vielä seuraavina päivinä: ke 22.9., ke 20.10., to 18.11. ja ke 15.12.

SUURI TUPA TÄYNNÄ ILOISIA IHMISIÄ

Teksti ja kuvat: Maija Räsänen

Kumppanuuskeskukseen tutustui Oulun Päivien aikaan reilut 120 kävijää. Vilkkaan lauantain ohjelma oli varsinkin lapsiperheiden mieleen. Lähdin itsekin tutustumaan keskuksen toimintaan ja runsaaseen toimijajoukkoon.

Oulun päivät ovat hyvässä vauhdissa. Ympäri kaupunkia järjestetään monenmoista toimintaa. Suuntaan kulkuni Isokadulle ja ovi jonka avaan, on Kumppanuuskeskuksen leveä sisäänkäynti.

Hymyilevät ihmiset saavat minut tuntemaan oloni tervetulleeksi. Alakerran Kahvila Kamussa käy kuhina. Aikuiset nauttivat kupposen kuumaa sillä välin, kun lapset piirtävät kaveruudesta kertovia piirustuksia.

Raija Nisula ja Paula Mällinen Oulun ensi- ja turvakoti ry:stä keräävät kirjoittamis-pajassa tarinoita äitiydestä.

”Teemana on vauvaperheen arki. On ollut ilo nähdä kävijöiden kertomisen iloa”, Nisula kertoo.

Naisten mielestä yhdistykset pääsevät yhdessä paremmin näkyville ja kuuluville.

”Tällaisina päivinä eri järjestöjen on hyvä esittäytyä, tulemme näin ihmisten tietoisuuteen. Asiakkaat saavat tietoa meistä toisten järjestöjen edustajilta ja me voimme antaa toisista järjestöistä tietoa omille asiakkaillemme”, Mällinen selvittää minulle.

Kahviossa on Kumppanuuskeskukseen ensi kertaa tutustumassa Anna-Liisa Heikkinen.

”Oulun Päivät ja tyttöystävät houkuttelivat tänne. Kyllä täällä voi toistekin käydä, täältä saa tietoa. En ole itse minkään yhdistyksen jäsen, mutta yhdistystoiminta ja erityisesti vapaaehtoistyö kiinnostavat”.

Kolmevuotias Leo, viisivuotias Elsa ja seitsemänvuotias Marianna laittavat painiksi Kumppanuuskeskuksen Ronsu-Norsun kanssa. Lasten äiti Eeva Koivisto on iloinen järjestetystä tapahtumasta.

”Lapset näyttävät tykkävän Ronsusta, tämä on hauska paikka”, Koivisto hymyilee.

Kirpputoripöydän tarjontaa tutkii kiinnostuneena Teppo Vänskä. Hän on kahden lapsensa, kolmevuotiaan Mikaelin ja nelivuotiaan Helin kanssa tullut Kumppanuuskeskukseen monipuolisen ohjelman houkuttamana.

”Olimme puistossa ja kuulimme Ronsulta että täällä on tällainen tapahtuma”, Ronsu-Norsuun puistossa törmännyt Vänskä kertoo.

”Kirpputorilta löytyi villasukkia lapsille, paljon vaatetta ja keittiötarvikkeita.”

Ensimmäistä kertaa Kumppanuuskeskudessa käymässä oleva Teppo Vänskä uskoo, että jatkossa tietoa eri yhdistyksistä on helppo löytää.

”Ilman muuta tänne voi tulla toiste, en aiemmin tiennyt tästä paikasta. Positiiviset fiilikset tästä jää, varmasti tulemme uudelleenkin.”

”Tulin 5-vuotiaan veljentyttöni Jutan kanssa Kumppanuuskeskukseen viettämään mukavaa lauantai-iltaa”, Minna Angeria sanoo.

”Jutta on onkinut ja osallistunut piirustuskilpailuun. Nyt odotamme vuoroa kasvomaalauspaikalle.”

”Olen Oulun kaupungilla töissä kehittämishankkeissa, joten eri järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön kautta keskuksen toiminta on tuttua”, Minna Angeria jatkaa.

”Tänne oli siis matala kynnyks tulla”, hän nauraa.

Kumppanuuskeskus on Angerian mielestä hyvin tarpeellinen. Varsinkin uusien oululaisten on helppo löytää keskuksen avulla paljon tietoa.

”On erittäin positiivista, että tässä katasossa on paikka, minne voi tulla istuskelemaan, juomaan kahvia tai ihan vain jutustelemaan. Samalla saa tietoa eri järjestöjen palveluista. Kyllä tänne kannattaa tulla, löytää tuttuja.”

Kumppanuuskeskuksella vierailut Teppo Vänskä oli tyytyväinen Oulun Päivien kirpputorilöytöihin. Hänen poikansa Mikael sai uudet värikkäät villasukat.

Viisivuotias Jutta valitsi käteensä maalattavaksi merihevoson kuvan.

Pimé Café yllättää

Jatkan matkaa keskuksen toiseen kerrokseen. Vastaani tulee pöllähtäneen näköinen ryhmä. He ovat juuri käyneet kahvilla Pimé Caféssa.

Maria Tyhtilä Näkövammaisten Keskusliitosta yllyttää minuakin kokeilemaan miltä tuntuu luopua näköaistista.

”Olemme tehneet kahvilan pimeään tilaan ja näkövammaiset tarjoilevat asiakkaille kahvit. Ihmiset saavat kokemuksen siitä, millaista olisi käydä kahvilla jos olisi ihan sokea ja täysin ilman valon tajua”, Tyhtilä selvittää.

”Tuntuihan se jännälle, mielenkiintoista. Oli erikoista yrittää hahmottaa kuppia teetä juodessa”, kahvilasta ulos tullut Kristiina Olander miettii. Oli se liikkuminen, syöminen ja juominen vaikeampaa”, Riikka Olander toteaa. Olanderien kanssa yhtä aikaa kahvilassa käyneet Kirsi Mustonen ja Kai-Jeri Koskinen pitävät kokemusta hyvänä.

”Kyllä Pimé Café havainnollistaa hyvin, millaista on kun ei näe. Tuntui jopa pelottavalta, kun ei tiennyt mitä koskettaa tai mihin törmää. Tunnustelimme myös kohokuvioita ja kokosimme palapeliä. Meni hetki ennen kuin sai kiinni siitä, mitä kuva esitti”, Mustonen summaa.

Viritän siis silmälaput paikoilleen ja haparoin sysipimeään huoneeseen. Toisin kuin minä, iloiset tarjoilijat liikkuvat tiloissa sujuvasti. Lempeästi minut ohjataan istumaan, tuossa tuokiossa edessäni on pullakahvit.

Kokemus on avartava. Kahvipöydässä voin tutustua seurueeseen ainoastaan kuuloni perusteella. Kuka kuulostaa nuorelta, kuka vanhemmalta? Ja missäs se kahvikuppi olikaan?

Kysyvä ei tieltä eksy

Seuraavaksi löydän itseni Oulun kaupungin sosiaali- ja potilasasiainmies Anna Kaisa Frimanin infopisteeltä.

”Kumppanuuskeskuksessa on meidän toimistomme. Tehtäviimme kuuluu tiedottaa terveydenhuollon asiakkaiden oikeuksista ja asiamiestoiminnastamme. Kaikki eivät vielä tiedä palveluistamme”, Friman selvittää.

Infopisteellä käyneiden kysymykset liittyvät potilasvahinkoihin. Friman on tyytyväinen tapahtumaan ja toivoo että sen myötä kävijöiden tieto asiamiestoiminnasta leviää.

”Ihmisille tulee mieleen omia kokemuksia kun he näkevät esitteet. Täällä käyneet kertovat tietoa myös eteenpäin kun he havaitsivat, että omaiset tai tuttavat tarvitsisivat meidän palvelujamme.”

Kumppanuuskeskus tarjoaakin apua miltei joka pulmaan. Eri järjestöjen ja yhdistysten edustajat vastailevat mielellään kaikkiin kysymyksiini.

Tuntuukin, etten parissakaan tunnissa ehdi porista ihan jokaisen mukavan ja iloisen järjestötoimijan kanssa.

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeita TERO:a ja Pisaraa esittelemässä ovat Riikka Hirvasniemi ja Maarit Salmi ovat sitä mieltä, että yhdistysten ja järjestöjen toiminta on erittäin tärkeää Oulun seudun kannalta.

”Tarkoitus on lisätä järjestöjen sekä julkisen sosiaali- ja terveystoimen yhteistyötä. Järjestöjen toiminta tulee osaksi hoitopolkua. Hoitohenkilökunta sekä järjestöt vievät yhdessä potilaiden asioita eteenpäin”, Salmi kertoo.

Vielä ennen kotiin lähtöä jututan myös Minna Salmista Oulun seudun omaishoitajat ry:stä.

”Sellaista yksin puurtamista tämä olisi ilman yhdistysten ja järjestöjen yhteistyötä. Juuri yhteistyö on avainasemassa toiminnassamme”, Salminen toteaa osuvasti.

Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry:n toimesta verensuonitautien mitataan ja todetaan erinomaiseksi. Päiväni Kumppanuuskeskuksella on siis ollut hauskan ohella rentouttava. Suosittelen!

Maija Räsänen opiskelee toimittajaksi ja on kolmannen vuoden opiskelija Oulun seudun ammattikorkeakoulun kulttuurin yksikössä, journalismin suuntautumisvaihtoehdossa.

KYNNYS-kahavila

- - itsenäistä elämää kaikille - -

KYNNYS-kahavila on kaikille avoin kokemusten ja tiedonjaon paikka. Kahavilaporukka kokoontuu Oulun Kumppanuuskeskuksen katutason kohtaamispaikassa (os. Isokatu 47).

1.10. klo 14.00 - 16.00

Asiaa syövästä

Pertti Taimisto, toiminnanjohtaja
Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry

29.10. klo 14.00 - 16.00

Potilaan oikeudet

Hilkka Manner, potilasasiamies
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

26.11. klo 14.00 - 16.00

Nepalin vammaistyön tilanne ja muuta kehitysyhteistyöasiaa

Matti Laurila, lähetyssihteeri
Oulun hiippakunta / Suomen Lähetysseura

Tilaisuudet ovat maksuttomia ja vapaamuotoisia.
Tila on esteetön.

Kaffetarjoilu - Tervetuloa!

Lisätiedot:

Tanja Roth, aluesihteeri
(09) 6850 1130
tanja.roth (at) kynnys.fi

Järjestäjä:

Kynnys ry OIEK
<http://www.kynnys.fi/kynnys/aluesivut/oulu.html>
Katso myös Oulu-lehden seuratoimintapalsta

Edunvalvontaluento

29.9.2010 klo 14.00–16.00

Caritas-koti (Caritas-sali), Kapellimestarinkatu 2, Oulussa

Luennoitsijoina:

Henkikirjoittaja Eila Keränen, Pohjois-Pohjanmaan maistraatti

- Edunvalvontavaltakirja – edunvalvontavaltuutuksen laadinta; milloin ja miksi?
- Virallinen edunvalvonta; milloin?

Lakimies, VT Kristiina Stranius, Oulun Osuuspankki

- Edunvalvontavaltakirjan laadinta; miten ja mitä sen tulee sisältää?
- Miten pankkiasioiden hoito tulee huomioida, kun ei itse kykene?

Voitte esittää etukäteen aiheeseen liittyviä kysymyksiä

- puhelimitse numeroon 08 882 1690
- kirjeitse osoitteella Pakkahuoneenkatu 32 A 3, 90100 Oulu tai
- sähköpostitse heini.kemola@omaishoitajat.inet.fi

Kysymykset lähetetään nimettöminä etukäteen luennoitsijoille ja vastaukset kuullaan luennolla.

Psykogeriatri Pirkko Hiltusen luento

”Sairaudet, ikääntyminen ja seksuaalisuus”

- 23.11.2010 klo 13.00 – 14.30
Tyrnävän kunnantalon valtuustosalissa,
osoitteessa Kunnankuja 4
- 23.11.2010 klo 18.00 – 19.30
Pakkala-salissa, Oulun pääkirjastossa,
osoitteessa Kaarlenväylä 3

LC Oulu-Sarat tukee luentoa

OULUN SEUDUN
OMAISHOITAJAT
JA LÄHEISET RY

TERVETULOA LUENNOILLE!

Tilaisuudet ovat kaikille avoimia ja maksuttomia.
Järjestäjänä Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry

**KAHVILA
KAMU**

Kahvila Kamussa tavataan!

Poikkea kahville Kahvila Kamuun, sijaitsemme keskustan tuntumassa Oulun Kumppanuuskeskuksen tiloissa. Tarjolla on makeita ja suolaisia leivonnaisia jokaiseen makuun.

Tervetuloa!

Kahvila Kamu

Isokatu 47, 90100 Oulu

Puh. 040 319 3852

Avoinna: ma-to 9-15, pe 9-13

www.luovi.fi

Kahvila Kamu on Ammattiopisto Luovin oppimisympäristö, jossa opiskelijat pääsevät käytännön työn kautta harjoittelemaan monenlaisia taitoja asiakaspalvelusta kassatoimintoihin saakka.

